

Jak ćwiczyć z dzieckiem czytanie – rady ogólne?

- podczas czytania postaraj się wytworzyć miłą atmosferę, sprzyjającą relaksowi;
- uważnie słuchaj dziecka, czym zachęcisz go do mówienia, słuchania i działania;
- bądź cierpliwy, niech pracuje w swoim tempie; nie zniechęcaj się, jeśli dziecko nie pracuje i nie zachowuje się zgodnie z twoimi oczekiwaniami. czytaj mu ją na głos, co jakiś czas sprawdzaj, czy zrozumiało, co zapamiętało. Do uzyskania postępów potrzeba dużo czasu.
- nie pokazuj dziecku, że to naganne, iż czegoś nie wie; nie oceniaj go stale i nie mów też: „To jest błąd”. Zamiast tego uświadom mu, czego nie wie i jak do tej informacji dotrzeć, lub uzupełnij jego wiadomości.
- nie szczędź pochwał dziecku; zawsze nagradzaj, gdy kontroluje i poprawia błąd;
- zachęcaj dziecko do myślenia na głos, ponieważ to informuje, jak ono myśli; daj mu przykłady własnego postępowania, także rozmyślając na głos;
- wspieraj odpowiedzi dziecka pomocniczymi pytaniami i komentarzami;
- często chwal dziecko za chęci i starania;
- posługuj się książkami o bardzo różnorodnej tematyce, formie itp., które dziecko samo wybiera;
- jeśli książka jest dla dziecka zbyt trudna do czytania czy książka je „wciągnęła”;
- posługuj się książkami o bardzo różnorodnej tematyce i formie;
- czytajcie książki, które dziecko uważa za ciekawe i samo wybiera. Początkowo mogą to być także komiksy;
- jeżeli dziecko początkowo nudzi się, nie zmieniaj zbyt szybko książki. Spraw, żeby zaczęła się mu podobać.

Jak czytać razem z dzieckiem?

Na początku:

- pozwól dziecku wybrać książkę (np. z Twojej i dziecka własnej kolekcji);
- obejrzyj książkę, zawarte w niej ilustracje;
- porozmawiaj o książce, niech dziecko zgaduje o czym książka opowiada;

Można to zrobić następująco:

1. Treść książki (okładka, tytuł, ilustracja)

Poproś dziecko, by przeczytało tytuł i zachęć je do zgadywania, o czym ta książka opowiada. Pytania formułuj odpowiednio do wieku dziecka i jego możliwości intelektualnych. np.:

- Czy rozumiesz wszystkie słowa w tytule?
- Co oznacza ten tytuł?
- Jak myślisz, o czym może być ta książka?
- Skąd to wiesz?
- Na jakiej podstawie tak sądzisz?
- Czy podoba ci się okładka i ilustracja?
- Czy ilustracja jest dobrze dopasowana do tytułu?
- Czy wolałbyś inną ilustrację? Jaka? Zaprojektuj inną ilustrację. Narysuj wymyśloną przez siebie okładkę.

2. Typ książki (gatunek literacki)

Jaki jest to rodzaj książki? Czy jest to komiks? Opowiadanie? Wiersze? Powieść?

3. Struktura książki

Przeczytaj spis treści, obejrzyj obrazki. Jak myślisz, o czym jest mowa w kolejnych rozdziałach? Jak myślisz, co się będzie działo w tej opowieści?

4. Poziom trudności

Jak myślisz, czy jest to książka trudna do czytania? Czy podoba ci się czcionka? Czy jest odpowiedniej wielkości? Czy ta książka ma grubość taką, jak lubisz? Czy nie jest za gruba?

5. Cel czytania

Dlaczego chcesz przeczytać tę książkę? Czy dlatego, że chcesz się czegoś dowiedzieć o życiu? Czy ta książka cię zaintrygowała?

Zapytaj dziecko jak chciałoby czytać tę książkę.

Czy chciałoby:

- głównie słuchać - to też jest bardzo wartościowe;
- czytać na głos;
- czytać po cichu i opowiadać, co przeczytało;
- czytać na zmianę z Tobą;
- czytać chórem („czytanie w parach”).

Podczas czytania:

- wyjaśniaj trudne wyrazy (pojęcia) i zwroty (przez objaśnienie, podanie definicji lub stworzenie jej przez dziecko i zilustrowanie przykładami);
- proś o opowiedzenie treści niektórych fragmentów;
(Opowiedz mi o... jak nazywał się wujek Kasi? Przypomnij mi, kto...)
- proponuj odgadywanie dalszego przebiegu akcji;
(co mogłoby się jeszcze wydarzyć? Odgadnij dalszy przebieg akcji- jak myślisz, co dalej się wydarzyło? Co na to odpowie mama? Jak zachowa się chłopiec? Co robi kolega?)
- proś o skomentowanie akcji, ocenę zdarzeń i zachowania bohaterów;
(co myślisz o tym, co się wydarzyło? Jak oceniasz zachowanie dzieci? Czy chłopiec słusznie zrobił, zachował się?)
- proś o komentarze do obrazków w książce i rysowania własnych.

Trudności w czytaniu u dzieci starszych – wzory ćwiczeń

Aby łatwiej zapamiętać czytany tekst należy:

- uczyć się głośno w jednym miejscu,
- uczyć się wszystkimi zmysłami,
- podkreślać kolorowymi kredkami istotne fragmenty tekstu,
- wypisywać najważniejsze fragmenty na kartce,
- przedstawić za pomocą rysunku to, co mamy zapamiętać,

Pomocne bywa również rysowanie tzw. „leniwych ósemek” i ćwiczenia oddechowe.

Przedstawione poniżej przykłady ćwiczeń mają na celu usprawnienie pamięci, uwagi i myślenia u dzieci.

1. Postaraj się zapamiętać i zapisać jak największą ilość wyrazów z tych, które przeczytam, np.:
 - a) kapa, lody, wózek, stół, zeszyt, lampa, książka, śnieg, pies, woda, telefon, laska, obraz, zegar, krzesło
 - b) kun, lan, zum, ban, wog, syl, rab, goz, asa, pul, min, tuj, dan, ter, muz
2. Postaraj się zapamiętać i zapisać jak największą ilość liczb z tych, które przeczytam:
np.: 1, 2, 16, 24, 68, 72, 54, 81, 7, 11, 35, 58, 67, 93, 0.
3. Daj szybką odpowiedź, np.:
Ile fasoli zjadł zegarmistrz? - gar
Ile Janek trzymał róż? - trzy
Co zbudował Dominik z klocków? - dom
4. Podaj wspólne słowo dla podanych wyrazów, np.:
szafa manekin - ubranie
zamek szyfr - klucz

